

Basisbeginselen archiefbeheer

Els Michiels

(Culturele Biografie Vlaanderen vzw)

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Inhoud:

- 3 Materiële zorg
- 4 Selectie en vernietiging
- 5 Wetgeving
- 6 Het archieflandschap in Vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

3 Materiële zorg

- 3.1 Enkele tips
- 3.2 Hoe bewaar je papieren archief?
- 3.3 Vereisten voor de opbergruimte
- 3.4 Wat te doen bij rampen?

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

3.1 Enkele tips

= tips (weinig inspanning en kosten, maar beperkt beschadigingen enorm)

Tips:

- Handen wassen
- Eten, drinken of roken vermijden in nabijheid archiefstukken
- Enkel potlood (geen lijm, tipp-ex, plakband, balpen, stift, ...)
- Vermijd direct licht (vooral zonlicht)
- Proper en droog werkvlak (niet op de grond)
- Katoenen handschoenen
- Plat bewaren (niet opgerold of geplooid)
- Geen plastic mapjes

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

3.2 Hoe bewaar je papieren archief?

Te volgen stappen

- Schonen
- Ontstoffen
- Schimmels → quarantaine
- Herverpakken in zuurvrije omslagen
- Nummeren van de omslagen
- Herverpakken in zuurvrije dozen
- Nummeren van de dozen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

3.3 Vereisten voor de opbergruimte

- Cfr. Checklist
- Doel: bereiken van ideale omstandigheden
→ prioriteiten

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

3.4 Wat te doen bij rampen?

Meest voorkomend = waterschade

Door:

- Overstroming
- Lekken
- Bluswater

culturele
biografie
vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Preventief

Ontwikkelen rampenplan

- Telefoonnummers
- Overleg hulpverleners
- Vrijwilligers uit de buurt
- Preventieve maatregelen
 - Rookverbod in depots/leeszaal
 - Lekken laten herstellen
 - Leidingen door depots vermijden

culturele
biografie
vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Wat bij overstroming of lekken?

Makkelijkste = invriezen

Stappen:

- Natte stukken invriezen
- Verpakken in plastic zakken
- Zakken opstapelen in kratten
- Kratten stapelen in diepvriezer
- Zoek hulp

culturele
biografie
vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Wat bij brand?

Stappen:

- Waarschuw brandweer
- Na de brand:
 - Natte stukken invriezen
 - Beroete stukken: niet aanraken, maar stofzuigen

culturele
biografie
vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

4 Selectie en vernietiging

Wat en waarom?

Hoe?

- schonen
- dubbele informatie
- specimen
- steekproef
- "waarde": is een subjectief criterium

Overleg!

Praktisch: privacy!

culturele
biografie
vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

5 Wetgeving

- Archiefwet van 24 juni 1955 ("Archiefwet")
- Decreet van 19 juli 2002 houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking ("Archiefdecreet")
- Erfgoeddecreet
- ...

Websites:

- www.vvc.vlaanderen.be/erfgoed/
- <http://user.online.be/~fshram/vind.html>

culturele
biografie
vlaanderen

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

6 Het archieflandschap in Vlaanderen

Publiekrechtelijke archiefinstellingen:

- Algemeen Rijksarchief
- Provinciale archiefdiensten
- Gemeente- en stadsarchieven
- Archieven van lokale besturen (OCMW's, kerkfabrieken, ...)

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Privaatrechtelijke archiefinstellingen:

- maatschappelijk-filosofische archiefinstellingen
- Culturele thema-archieven
- Andere

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Steunpunten, belangenbehartigers en samenwerkingsverbanden:

- Culturele Biografie Vlaanderen vzw, VCV, ...
- ABD-BVD, VVBAD, ...
- KAPA, WAP, BRAK, GAO, WAO, FAAD, ...

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea

Een aantal basiswerken

Materiële zorg

- ARA
- VerzekeDe Bewaring
- ICN

Selectie en vernietiging

- Archiefkunde 6: Archiefselectie in Vlaanderen

Het archieflandschap in Vlaanderen

- Vlabidoc

culturele
biografie
vlaanderen vzw
Steunpunt voor erfgoedinstellingen, bewaarbibliotheken,
documentatiecentra, erfgoedcelen en musea